

Petra Bezoušková
Experimentální paremiologie – italská a francouzská přísloví v kontextu
Bakalářská práce
ÚRS FFUK
Posudek vedoucího práce

Autorka se v předložené práci ujala nesnadného a komplexního úkolu, který spočíval jednak v prezentaci paremiologie jako takové, v porovnání různých definic přísloví v české, francouzské i italské tradici. Než se budu podrobněji zabývat druhou, experimentální částí práce, v níž se autorka mj. snaží porovnat percepce a možnosti percepce různých typů přísloví u francouzských a italských mluvčích, se krátce zastavím i u části první.

- a) Pokud jde o technickou stránku, oceňuji vydařené grafické zpracování výsledků dotazníků, na druhé straně nemohu nepoukázat na poměrně četné překlepy (jen namátkou *zapomavatelna* na str. 27 či *nejstabilnějšchi* na str. 41), některé nepřesnosti v české morfologii (*tyto přísloví*) nebo neustálené používání velkých písmen v názvech (*Klasicismus* (str. 39) vs *druhá světová válka* (str. 52)).
- b) V úvodu by autorka mohla zmínit důvody, jež ji vedly k tomu, že se v této práci „zaměříme na studium přísloví francouzských a italských“ (str. 9).
- c) V několika případech začíná text po titulku zcela ex abrupto, což samozřejmě znesnadňuje porozumění. Uvedu alespoň dva příklady : 1.6.1. *Proverbializace* začíná větou : „*Se proverbialiser* znamená nabýt hodnotu přísloví, stát se příslovím. (...)“. Podkapitola „2.3. Intertextualita a binarita přísloví“ je uvozena větou : „Podle Anscombra (2000: 20-21) nalezneme intertextualitu v prvním textu, označíme si jej T (...)“.
- d) Problematika „figement“, což je v této souvislosti nesmírně důležitý pojem, se poprvé objevuje v 1.4.3. na str. 21, autorka se k němu vrací na str. 35, definován je však až v 1.8.1. na str. 36.
- e) Poslední odstavec na str. 39, což je jakýsi historický exkurs, není příliš přesvědčivý, a to ani chronologicky.
- f) Autorčin překlad starého přísloví (170) na str. 56 není přesný : *ja < iam, iert* je patrně staré futurum (< *erit*), tedy : „On ne trouvera pas de jambon dans la couche d'un chien/bête sauvage.“

Pokud jde o experimentální část, velice oceňuji tvořivý přístup ke kontextualizaci jednotlivých příkladů v obou jazycích, navíc v navzájem dobře porovnatelných verzích. Celkový počet dotazovaných (100 ve fr. i it.) je zcela dostatečný, naproti tomu vlastní volba jednotlivých proverbí je trochu problematická. Na str. 61 autorka poznamenává, že vychází z toho, „že většina respondentů daná přísloví nezná, takže používá k jejich interpretaci hlavně svoji intuici.“ Přitom na str. 73 autorka poznamenává k přísloví „*Chi nasce granchio non può camminare di fronte*“, že je „jasné, že přísloví je velmi rozšířené (...)“.

Obdobně je problematická interpretace procentuálních poměrů mezi jednotlivými interpretacemi. Pokud 49% frankofonních respondentů označí možnost, že žádná z nabízených interpretací není správná, přičemž toto číslo je pouze 30% u italofoonní části testovaných, potom poukaz (str. 79) na rozdílnou intuici apod. není nijak přínosný. Větší počet proverbí zastupující jednotlivé typy (viz např. podkapitola 1.7.) by možná přesvědčivěji ukázal, zda např. při interpretaci neznámého přísloví hraje nějakou roli jeho typologická struktura (Il faut / On .../ Qui.../ aj.) či zda mezi frankofonními a italofoonními respondenty lze v tomto smyslu objevit nějakou odlišnost.

Předložená práce je přesto poctivým pokusem o alespoň dílčí analýzu, jež na úrovni bakalářské práce musela nutně zůstat někde na půl cesty.

Práci hodnotím známkou velmi dobře.

8. června 2015

Jaroslav Štichauer
Vedoucí práce